Datum
12 augustus 2022

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

Besluit tot het opleggen van een last onder dwangsom als bedoeld in artikel 5:20, derde lid, in samenhang met artikel 5:32, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht aan [VERTROUWELIJK]

De Nederlandsche Bank N.V. (DNB) BESLUIT het volgende.

DNB legt aan [VERTROUWELIJK] ([VERTROUWELIJK]), gevestigd op het adres [VERTROUWELIJK], een last onder dwangsom op als bedoeld in als bedoeld in artikel 5:20, derde lid, jo 5:32, eerste lid van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Deze last onder dwangsom wordt aan [VERTROUWELIJK] opgelegd voor overtreding van artikel 5:20, eerste lid, van de Awb.

Deze last onder dwangsom strekt ertoe dat [VERTROUWELIJK] uiterlijk op **26 augustus 2022 om 23:59** uur de volgende informatie aan DNB verstrekt:

1. **Een beschrijving van de inhoud van het product [VERTROUWELIJK];**
2. **Een overzicht van het aantal Nederlandse klanten dat op dit moment het product [VERTROUWELIJK] afneemt;**
3. **Een antwoord op de volgende vragen over het beheer van de privésleutels van de bewaarportemonnees:**
    a. Beheert [VERTROUWELIJK] de privésleutels van gebruikers van de [VERTROUWELIJK] of houdt zij deze op enigerlei wijze aan?
    b. Slaat [VERTROUWELIJK] de privésleutels van gebruikers van de [VERTROUWELIJK] op?
    c. Draagt [VERTROUWELIJK] de privésleutels van gebruikers van de [VERTROUWELIJK] aan derden over?
    d. Heeft [VERTROUWELIJK] onderzoek gedaan c.q. laten doen naar de rechtmatigheid van het product [VERTROUWELIJK] in relatie tot het bepaalde in artikel 23b, tweede lid jo artikel 23c, derde lid, van de Wet ter voorkoming van witwassen en financiering van terrorisme? Zo ja, wat is de uitkomst hiervan?
4. **Relevante documentatie die de antwoorden op de hiervoor genoemde vragen 3a t/m 3d ondersteunt, zoals – maar niet uitsluitend – gebruikersovereenkomsten, productvoorwaarden, juridische adviezen, et cetera.**

De termijn die DNB geeft waarbinnen volledig aan de last moet worden voldaan (de begunstigingstermijn) bedraagt **tien werkdagen**. Deze termijn zal aanvangen na de dag van bekendmaking van dit besluit.
Na het verstrijken van deze termijn zal direct een dwangsom van **EUR 10.000,-** worden verbeurd voor iedere volledige week dat niet volledig aan de last is voldaan, met een maximum van **EUR 50.000,-.**

Aan dit besluit liggen de volgende overwegingen ten grondslag.

A. Wettelijk kader

1. Het relevante wettelijk kader is opgenomen in **bijlage 1**. Deze bijlage maakt deel uit van dit besluit.

B. Onderzoek van DNB

Aanleiding en verloop onderzoek

2. Naar aanleiding van een bezichtiging op 24 januari 2022 op de website [VERTROUWELIJK] door toezichthouders van DNB, is bij DNB het vermoeden gerezen dat [VERTROUWELIJK] bewaarportemonnees aanbiedt via het product '[VERTROUWELIJK]'. De website van [VERTROUWELIJK] bevatte ten tijde van de bezichtiging immers de volgende toelichting op de [VERTROUWELIJK]: "*[VERTROUWELIJK]*". Op de datum van dit besluit bevat de website van [VERTROUWELIJK] de tekst: *"[VERTROUWELIJK]"*

3. In artikel 23b, tweede lid, van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) is bepaald dat een ieder die in of vanuit Nederland beroeps- of bedrijfsmatig bewaarportemonnees aanbiedt zich registreert bij DNB. Daarnaast is in artikel 23c, derde lid, van de Wwft bepaald dat een aanbieder als bedoeld in artikel 23b enkel diensten als bedoeld in hoofdstuk 3a van de Wwft kan aanbieden indien hij geregistreerd is.

4. DNB heeft op basis van haar eigen register vastgesteld dat [VERTROUWELIJK] niet over een wettelijk vereiste registratie beschikt. Gelet op het voorgaande is DNB een onderzoek gestart om te beoordelen of [VERTROUWELIJK] mogelijk artikel 23c, derde lid, van de Wwft overtreedt.

5. [VERTROUWELIJK] is een 100% dochteronderneming van het in de Verenigde Staten gevestigde [VERTROUWELIJK].

6. [VERTROUWELIJK] is volgens het uittreksel van het handelsregister van de Kamer van Koophandel gevestigd op het adres [VERTROUWELIJK].

7. In het kader van haar onderzoek heeft DNB het vermoeden dat [VERTROUWELIJK] bewaarportemonnees aanbiedt via het product '[VERTROUWELIJK]' bij brief van 27 januari 2022 aan [VERTROUWELIJK] kenbaar gemaakt.[1] Deze brief heeft DNB op 31 januari 2022 aangetekend verzonden naar het adres [VERTROUWELIJK], en is blijkens de ontvangstbevestiging op 1 februari 2022 door [VERTROUWELIJK] in ontvangst genomen. In deze brief heeft DNB [VERTROUWELIJK] verzocht om een toelichting te geven op het beheer van de privésleutels van de bewaarportemonnees [VERTROUWELIJK] en om toe te lichten of [VERTROUWELIJK] de privésleutels beheert, aanhoudt, opslaat en/of overdraagt. Daarnaast heeft DNB [VERTROUWELIJK] verzocht om ook zelf te beoordelen of bovengenoemde activiteiten overeenkomen met het aanbieden van bewaarportemonnees, zoals gedefinieerd in (de toelichting op) artikel 23b van de Wwft. Indien sprake zou zijn van een overtreding

[1] Kenmerk [VERTROUWELIJK].

van artikel 23b van de Wwft, verzocht DNB [VERTROUWELIJK] deze zo spoedig mogelijk te beëindigen. [VERTROUWELIJK] is daarbij tot en met 17 februari 2022 in de gelegenheid gesteld om op de brief van DNB te reageren.

8. Bij brief van 8 maart 2022 heeft DNB [VERTROUWELIJK] bericht tot dan toe geen reactie van [VERTROUWELIJK] te hebben ontvangen.[2] Deze brief heeft DNB op 8 maart 2022 aangetekend verzonden naar het adres [VERTROUWELIJK] en is blijkens de ontvangstbevestiging op 9 maart 2022 door [VERTROUWELIJK] in ontvangst genomen. DNB heeft [VERTROUWELIJK] in deze brief nog eenmaal in de gelegenheid gesteld om schriftelijk te reageren op de brief van DNB van 27 januari 2022 en wel tot en met 23 maart 2022. DNB heeft naar aanleiding daarvan geen reactie van [VERTROUWELIJK] ontvangen.

9. Vanwege het uitblijven van een reactie van [VERTROUWELIJK] heeft DNB bij brief van 16 juni 2022 een informatievordering naar [VERTROUWELIJK] doen uitgaan.[3] Deze brief heeft DNB op 17 juni 2022 aangetekend verzonden naar het adres [VERTROUWELIJK] en is blijkens de ontvangstbevestiging op 20 juni 2022 door [VERTROUWELIJK] in ontvangst genomen.
Bij deze brief hebben daartoe bevoegde medewerkers van DNB op grond van de artikelen 5:16 en 5:17 van de Awb inlichtingen dan wel zakelijke gegevens en bescheiden van [VERTROUWELIJK] gevorderd. Concreet heeft DNB van [VERTROUWELIJK] met betrekking tot het product [VERTROUWELIJK] gevorderd:
"*1. Een beschrijving van de inhoud van het product [VERTROUWELIJK];*
2. Een overzicht van het aantal Nederlandse klanten dat op dit moment het product [VERTROUWELIJK] afneemt;
3. Een antwoord op de volgende vragen over het beheer van de privé Sleutels van de bewaarportemonnees:
a. Beheert [VERTROUWELIJK] de privésleutels van gebruikers van de [VERTROUWELIJK] of houdt zij deze op enigerlei wijze aan?
b. Slaat [VERTROUWELIJK] de privésleutels van gebruikers van de [VERTROUWELIJK] op?
c. Draagt [VERTROUWELIJK] de privésleutels van gebruikers van de [VERTROUWELIJK] aan derden over?
d. Heeft [VERTROUWELIJK] onderzoek gedaan c.q. laten doen naar de rechtmatigheid van het product [VERTROUWELIJK] in relatie tot het bepaalde in artikel 23b, tweede lid jo artikel 23c, derde lid, Wwft? Zo ja, wat is de uitkomst hiervan?
4. Relevante documentatie die de antwoorden op de hiervoor genoemde vragen 3a t/m 3d ondersteunt, zoals – maar niet uitsluitend – gebruikersovereenkomsten, productvoorwaarden, juridische adviezen, etcetera."
DNB heeft daarbij aangegeven dat zij de hiervoor bedoelde informatie uiterlijk op 8 juli 2022 dient te hebben ontvangen. [VERTROUWELIJK] is daarbij gewezen op de medewerkingsplicht ex artikel 5:20, eerste lid, van de Awb en de bevoegdheid van DNB om een last onder dwangsom en/of

[2] Kenmerk [VERTROUWELIJK].
[3] Kenmerk [VERTROUWELIJK].

een bestuurlijke boete op te leggen indien [VERTROUWELIJK] zou nalaten om de gevraagde inlichtingen aan DNB te verstrekken. Tot slot heeft DNB vermeld dat voor zover op basis van de informatievordering wilsafhankelijk materiaal wordt verstrekt, dat materiaal uitsluitend wordt gebruikt ten behoeve van de uitoefening van het toezicht op de naleving van de Wtt 2018 (bedoeld is: Wwft) en niet (mede) voor doeleinden van bestuurlijke beboeting of strafvervolging van [VERTROUWELIJK].

10. Tot op heden heeft [VERTROUWELIJK] deze door DNB gevorderde inlichtingen dan wel zakelijke gegevens en bescheiden niet aan DNB verstrekt.

C. Geconstateerde overtreding

11. Gelet op voormeld onderzoek, in samenhang met het wettelijk kader, constateert DNB het volgende.

12. De op grond van artikel 24, eerste lid, van de Wwft in combinatie met artikel 4 van het Besluit aanwijzing toezichthouders DNB 2022 aangewezen medewerkers van DNB zijn op grond van artikel 5:16 en 5:17 van de Awb bevoegd om inlichtingen respectievelijk inzage in zakelijke gegevens en bescheiden te vorderen.

13. Ingevolge artikel 5:20, eerste lid, van de Awb is een ieder verplicht binnen de door de toezichthouder gestelde redelijke termijn alle medewerking te verlenen die de toezichthouder redelijkerwijs kan vorderen bij de uitoefening van haar bevoegdheden. Deze medewerkingsplicht heeft ook betrekking op de in de artikelen 5:16 en 5:17 van de Awb opgenomen bevoegdheden tot het vorderen van inlichtingen en inzage van gegevens en bescheiden.[4]

Conclusie

14. DNB heeft geconstateerd dat [VERTROUWELIJK] geen gevolg heeft gegeven aan de vordering van inlichtingen en inzage van gegevens en bescheiden van (de medewerkers van) DNB van 16 juni 2022. Door (tot op heden) niet aan deze vordering te voldoen, constateert DNB dat [VERTROUWELIJK] de medewerkingsplicht als bedoeld in artikel 5:20, eerste lid, van de Awb heeft overtreden en nog steeds overtreedt.

D. Handhavingsbevoegdheid van DNB

15. Ingevolge artikel 5:20, derde lid, jo 5:32, eerste lid van de Awb is DNB bevoegd een last onder dwangsom op te leggen ter zake van overtreding van artikel 5:20, eerste lid, Awb.

16. DNB voert vast beleid bij het uitoefenen van haar bevoegdheden tot het treffen van handhavingsmaatregelen.[5] Op grond van dit beleid hanteert DNB het uitgangspunt dat overtredingen niet worden gedoogd en dat in

[4] *Kamerstukken II* 1993/94, 23 700, nr. 3, 147.
[5] Zie www.dnb.nl voor het 'Handhavingsbeleid van de Autoriteit Financiële Markten en De Nederlandsche Bank' vastgesteld op 2 november 2020 (Staatscourant 2020, 56540).

beginsel handhavend wordt opgetreden tegen geconstateerde overtredingen.

E. Belangenafweging

17. Hieronder overweegt DNB of het opleggen van een last onder dwangsom vanwege de geconstateerde overtreding geschikt, noodzakelijk en evenwichtig is. Bij deze belangenafweging beoordeelt DNB alle relevante omstandigheden van het geval, waaronder de ernst van de overtreding. Doorgaans wordt daarbij de naar voren gebrachte zienswijze in aanmerking genomen. Echter, [VERTROUWELIJK] heeft geen gebruik gemaakt van de gelegenheid om een zienswijze kenbaar te maken.

18. De Wwft heeft als doel het witwassen van opbrengsten uit misdrijven en het financieren van terrorisme tegen te gaan. De aanpak van witwassen is van groot belang voor een effectieve bestrijding van allerlei vormen van ernstige criminaliteit. Het versluieren van de criminele herkomst van opbrengsten van misdrijven stelt daders van deze misdrijven immers in staat om buiten het bereik van opsporingsinstanties te blijven en ongestoord van het vergaarde vermogen te genieten. Het is daarom cruciaal dat de kanalen waarlangs het witwasproces zich kan voltrekken, worden beschermd tegen misbruik voor criminele doeleinden. Om adequaat integriteitstoezicht te houden op aanbieders voor cryptodiensten, is het essentieel dat DNB zicht heeft op de aanbieders in Nederland. Om deze reden schrijft de Wwft voor dat aanbieders van wisseldiensten tussen virtuele valuta en fiduciaire valuta en aanbieders van bewaarportemonnees zich moeten registreren bij DNB. De registratieplicht is ingevoerd omdat bij deze diensten volgens de wetgever een hoog risico op witwassen of financieren van terrorisme bestaat.[6] Dit hangt volgens de wetgever samen met de anonimiteit die gepaard gaat met transacties met virtuele valuta. Gezien de risico's die samenhangen met de dienstverlening van deze aanbieders, heeft de wetgever het noodzakelijk geacht om een registratieplicht voor aanbieders van cryptodiensten in te voeren, alvorens diensten in of vanuit Nederland kunnen worden verleend.

19. Door de gevorderde inlichtingen dan wel zakelijke gegevens en bescheiden niet aan DNB te verstrekken, voldoet [VERTROUWELIJK] niet aan haar medewerkingsplicht als bedoeld in artikel 5:20, eerste lid, van de Awb. Hierdoor kan DNB niet beoordelen of [VERTROUWELIJK] artikel 23c, derde lid, van de Wwft overtreedt. DNB beschouwt deze overtreding dan ook als ernstig.

20. Hierbij neemt DNB in aanmerking dat ervan uit mag worden gegaan dat [VERTROUWELIJK] over de door DNB gevraagde informatie beschikt en dat [VERTROUWELIJK] redelijkerwijs in staat is om deze binnen de door DNB in haar brief van 16 juni 2022 gestelde termijn te verstrekken. Daarnaast neemt DNB in aanmerking dat zij [VERTROUWELIJK] herhaaldelijk per brieven van 27 januari 2022, 8 maart 2022 en dus laatstelijk bij brief van 16 juni 2022 heeft verzocht om de gevraagde inlichtingen, gegevens en bescheiden aan DNB te verstrekken en daarbij telkenmale een redelijke

[6] *Kamerstukken II*, 2018–2019, 35 245, nr. 3, p. 11.

termijn aan [VERTROUWELIJK] heeft gegeven. [VERTROUWELIJK] heeft op geen enkele wijze op deze verzoeken van DNB gereageerd. DNB acht daarom geen omstandigheden aanwezig om van handhaving af te zien.

Zienswijze

21. Bij brief van 26 juli 2022, door [VERTROUWELIJK] ontvangen op 27 juli 2022, heeft DNB [VERTROUWELIJK] in kennis gesteld van het voornemen tot het opleggen van een last onder dwangsom wegens de geconstateerde overtreding. [VERTROUWELIJK] is in de gelegenheid gesteld naar aanleiding hiervan mondeling dan wel schriftelijk op 10 augustus 2022 een zienswijze naar voren te brengen. [VERTROUWELIJK] heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

Conclusie

22. Gelet op het voorgaande is DNB van oordeel dat de overtreding correct is vastgesteld en dat het opleggen van een last onder dwangsom voor deze overtreding geschikt, noodzakelijk en evenwichtig is.

F. Inhoud last onder dwangsom

Last en restrictie

23. DNB gelast [VERTROUWELIJK] de volgende informatie aan haar te verstrekken:
    1. Een beschrijving van de inhoud van het product [VERTROUWELIJK];
    2. Een overzicht van het aantal Nederlandse klanten dat op dit moment het product [VERTROUWELIJK] afneemt;
    3. Een antwoord op de volgende vragen over het beheer van de privésleutels van de bewaarportemonnees:
        a. Beheert [VERTROUWELIJK] de privésleutels van gebruikers van de [VERTROUWELIJK] of houdt zij deze op enigerlei wijze aan?
        b. Slaat [VERTROUWELIJK] de privésleutels van gebruikers van de [VERTROUWELIJK] op?
        c. Draagt [VERTROUWELIJK] de privésleutels van gebruikers van de [VERTROUWELIJK] aan derden over?
        d. Heeft [VERTROUWELIJK] onderzoek gedaan c.q. laten doen naar de rechtmatigheid van het product [VERTROUWELIJK] in relatie tot het bepaalde in artikel 23b, tweede lid jo artikel 23c, derde lid, Wwft? Zo ja, wat is de uitkomst hiervan?
    4. Relevante documentatie die de antwoorden op de hiervoor genoemde vragen 3a t/m 3d ondersteunt, zoals – maar niet uitsluitend – gebruikersovereenkomsten, productvoorwaarden, juridische adviezen, et cetera.

24. Voor zover [VERTROUWELIJK] als gevolg van deze last onder dwangsom wilsafhankelijk materiaal aan DNB verstrekt, zal DNB dit materiaal uitsluitend gebruiken ten behoeve van de uitoefening van het toezicht op de naleving van de Wwft en niet (mede) voor doeleinden van bestuurlijke beboeting of strafvervolging van [VERTROUWELIJK].

Begunstigingstermijn

25. Gelet op artikel 5:32a, tweede lid, van de Awb dient DNB een termijn te stellen gedurende welke [VERTROUWELIJK] de last kan uitvoeren zonder dat [VERTROUWELIJK] een dwangsom verbeurt (de begunstigingstermijn). Deze termijn dient zo kort mogelijk te worden gesteld, maar wel lang genoeg te zijn om aan de last te kunnen voldoen. DNB beschouwt een begunstigingstermijn van **10 werkdagen, tot uiterlijk vrijdag 26 augustus 2022 om 23.59 uur,** waarbinnen volledig aan de last moet worden voldaan, redelijk. Deze termijn zal aanvangen na de dag van bekendmaking van het besluit.

Hoogte dwangsom

26. DNB stelt de hoogte van de dwangsom vast op een bedrag van **EUR 10.000,-** voor iedere volledige week dat niet volledig aan de last is voldaan, met een maximum van **EUR 50.000,-.** Naar het oordeel van DNB staat de hoogte van de dwangsom en het maximum van het te verbeuren bedrag in redelijke verhouding tot de zwaarte van het geschonden belang en de beoogde werking van de dwangsom genoemd in artikel 5:32b, derde lid, van de Awb.

G. Invordering

27. DNB wijst [VERTROUWELIJK] erop dat DNB [VERTROUWELIJK] via een invorderingsbesluit nader zal informeren over eventueel verbeurde dwangsommen en de invordering daarvan. In dit invorderingsbesluit zal een betalingstermijn van zes weken zijn opgenomen. Indien [VERTROUWELIJK] niet binnen deze termijn betaalt, zal DNB vanaf de eerste dag na het verstrijken van deze betalingstermijn over het openstaande bedrag wettelijke rente (momenteel 2%) in rekening brengen.

H. Openbaarmaking

28. Ingevolge artikel 32f, eerste lid, van de Wwft dient DNB een besluit tot het opleggen van een bestuurlijke sanctie ingevolge artikel 5:20, derde lid, van de Awb in beginsel openbaar te maken, zodra het besluit onherroepelijk is geworden. In afwijking hiervan maakt DNB op grond van 32f, vijfde lid, van de Wwft een besluit tot het opleggen van een last onder dwangsom zo spoedig mogelijk openbaar, indien een dwangsom wordt verbeurd. Als gevolg hiervan wordt een besluit tot het opleggen van een last onder dwangsom dat onherroepelijk is geworden in beginsel ook openbaar gemaakt als binnen de in het besluit genoemde begunstigingstermijn aan de last is voldaan. Over een eventuele openbaarmaking wordt [VERTROUWELIJK] op een later moment afzonderlijk geïnformeerd.

I. Bezwaar

29. Tegen dit besluit kan iedere belanghebbende binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit bezwaar maken. Rechtspersonen en gemachtigden die over eHerkenning beschikken dienen een bezwaarschrift in via het Digitaal Loket Toezicht: www.dnb.nl/login/digitaal-loket-toezicht. Indien u niet over eHerkenning beschikt, kunt u een bezwaarschrift indienen via: www.dnb.nl/bezwaarmaken, of per post bij:

Datum
12 augustus 2022

Kenmerk
[VERTROUWELIJK]

De Nederlandsche Bank N.V.
Divisie Juridische Zaken, afdeling Toezicht – Procedures & Privacy (TP&P)
Postbus 98
1000 AB Amsterdam

30. Het indienen van een bezwaarschrift heeft geen schorsende werking met betrekking tot de last onder dwangsom. Ook in geval een bezwaarschrift wordt ingediend dient derhalve aan de last onder dwangsom te worden voldaan binnen de in het besluit genoemde begunstigingstermijn.

Hoogachtend,

[VERTROUWELIJK]
Directeur

Bijlage 1 Wettelijk kader

Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme

De definitie van 'aanbieder van een bewaarportemonnee' in artikel 1, eerste lid, luidt:

entiteit die diensten aanbiedt om namens haar cliënten cryptografische privésleutels te beveiligen om virtuele valuta aan te houden, op te slaan en over te dragen;

Artikel 1d, eerste lid, sub a, luidt:

Met de uitvoering en handhaving van deze wet zijn belast:
a.de Nederlandsche Bank N.V.: voor zover het betreft instellingen als bedoeld in artikel 1a, tweede lid, derde lid, onderdeel a, b, e, f, g en j, vierde lid, onderdeel l en m, of bijkantoren van dergelijke instellingen met zetel buiten Nederland, alsmede instellingen als bedoeld in artikel 1a, vierde lid, onderdeel f;

Artikel 23b, tweede lid, luidt:

Een ieder die in of vanuit Nederland beroeps- of bedrijfsmatig bewaarportemonnees aanbiedt registreert zich bij de Nederlandsche Bank.

Artikel 23c, derde lid, luidt:

Een aanbieder als bedoeld in artikel 23b kan enkel diensten als bedoeld in dit hoofdstuk aanbieden indien hij geregistreerd is.

Artikel 24, eerste lid, luidt:

Met het toezicht op de naleving van de bij of krachtens deze wet gestelde regels zijn belast de bij besluit van de toezichthoudende autoriteit aangewezen personen. Van dat besluit wordt mededeling gedaan door plaatsing in de Staatscourant.

Besluit aanwijzing toezichthouders DNB 2022

Artikel 4 luidt:

Artikel 4 Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme en Sanctiewet 1977
Als belast met het toezicht op de naleving van de bij of krachtens de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme en de Sanctiewet 1977 gestelde regels worden aangewezen de medewerkers van DNB werkzaam in het expertisegebied accounttoezicht of specialistisch toezicht, alsmede de divisiedirecteuren en de afdelingshoofden, van de organisatieonderdelen van DNB die zijn belast met de uitvoering van het toezicht op de naleving van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme en de Sanctiewet 1977.

Algemene wet bestuursrecht

Artikel 5:11 luidt:
Onder toezichthouder wordt verstaan: een persoon, bij of krachtens wettelijk voorschrift belast met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift.

Artikel 5:13 luidt:
Een toezichthouder maakt van zijn bevoegdheden slechts gebruik voor zover dat redelijkerwijs voor de vervulling van zijn taak nodig is.

Artikel 5:16 luidt:
Een toezichthouder is bevoegd inlichtingen te vorderen.

Artikel 5:17 luidt:
1. *Een toezichthouder is bevoegd inzage te vorderen van zakelijke gegevens en bescheiden.*
2. *Hij is bevoegd van de gegevens en bescheiden kopieën te maken.*
3. *Indien het maken van kopieën niet ter plaatse kan geschieden, is hij bevoegd de gegevens en bescheiden voor dat doel voor korte tijd mee te nemen tegen een door hem af te geven schriftelijk bewijs.*

Artikel 5:20 luidt:
1. *Een ieder is verplicht aan een toezichthouder binnen de door hem gestelde redelijke termijn alle medewerking te verlenen die deze redelijkerwijs kan vorderen bij de uitoefening van zijn bevoegdheden.*
2. *Zij die uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift verplicht zijn tot geheimhouding, kunnen het verlenen van medewerking weigeren, voor zover dit uit hun geheimhoudingsplicht voortvloeit.*
3. *Het bestuursorgaan onder verantwoordelijkheid waarvan de toezichthouder werkzaam is, is bevoegd tot oplegging van een last onder bestuursdwang ter handhaving van het eerste lid.*
4. *Indien de gevorderde medewerking strekt ter handhaving van het bepaalde bij of krachtens een regeling die is genoemd in hoofdstuk 2, 3 of 4 van de bij deze wet behorende Bevoegdheidsregeling bestuursrechtspraak of in de bij deze wet behorende Regeling verlaagd griffierecht, wordt de last onder bestuursdwang voor de toepassing van de twee laatstgenoemde regelingen aangemerkt als een besluit, genomen op grond van de eerstbedoelde regeling.*

Artikel 5:32, eerste lid, luidt:
Een bestuursorgaan dat bevoegd is een last onder bestuursdwang op te leggen, kan in plaats daarvan aan de overtreder een last onder dwangsom opleggen.